

Protocol leerlingenvervoer en veiligheid Basisschool Voordeldonk

Asten, januari 2019

Inleiding

Basisschool Voordeldonk verklaart het voorliggende protocol van toepassing op het door de school georganiseerde groepsvervoer van leerlingen van en naar school en naar andere bestemmingen in het kader van schoolactiviteiten.

Met dit protocol wordt beoogd voorschriften te geven aan het personeel, ouders c.q. vrijwilligers en andere partijen die het leerlingenvervoer verzorgen, met als doel daarmee de (verkeers)veiligheid van leerlingen zoveel mogelijk te waarborgen.

Wettelijke regels die van toepassing zijn op leerlingenvervoer, zoals omschreven in de weg en verkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's (ingegaan op 1 september 2002 en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006) vinden hun weerslag in dit protocol.

Directie
Basisschool Voordeldonk

Inhoud

1.	Definities	4
2.	Algemeen	4
3.	Voorschriften per vervoersmiddel	4
3.1	Auto	4
3.1.1	Per auto	4
3.1.2	Verkeersregels	4
3.1.3	Route	4
3.1.4	Aantal te vervoeren personen	5
3.1.5	Plaats van de te vervoeren kinderen	5
3.1.6	Autogordels	5
3.1.7	Kinderslot	6
3.1.8	In- en uitstappen	6
3.1.9	Aantal te vervoeren personen	6
3.1.10	Rijbewijs	6
3.1.11	Begeleiding van kinderen	6
3.2	Openbaar vervoer	6
3.2.1	Openbaar vervoer	6
3.3	Per fiets	6
3.4	Te voet	8
4	Verzekering	9
5	Naleving protocol	9
	Bijlage 1. Verzekeringen	10
	Bijlage 2. Brief aan ouders	11
	Bijlage 3. Schriftelijke verklaring	12

1. Definities

In dit protocol wordt verstaan onder:

- a. Leerlingenvervoer: het door de school georganiseerd groepsvervoer van leerlingen, bijvoorbeeld in het kader van schoolreis, excursies, theater- en concertbezoeken. Hieronder wordt uitdrukkelijk niet verstaan het vervoer van eigen kinderen door ouders van en naar school.
- b. Verzekering: voor rijdende ouders: een WA-verzekering.

2. Algemeen

- a. De coördinator: met de coördinator wordt de directie van Voordeldonk bedoeld.
 - a.1: de coördinator draagt zorg voor het bekendmaken van dit protocol aan de betrokken partijen.
 - a.2: de coördinator ziet erop toe dat de uitvoering van onderstaande voorschriften wordt nageleefd.
 - a.3: de coördinator draagt er zorg voor dat dit protocol ter inzage is op de website van de school.
- b. Ouders of andere personen die optreden als begeleiders tijdens de schoolreis, volgende aanwijzingen van de coördinator en leerkracht(en) op.
- c. Tijdens een reisje of excursie is de leerkracht verantwoordelijk voor naleving van het protocol door begeleiders.
 - c.1: bij calamiteiten zijn de leerkrachten verantwoordelijk voor het zoeken van een passende oplossing voor het probleem.
- d. Ouders zijn enkel als begeleider aanwezig en zij volgen de aanwijzingen van de leerkrachten op.
- e. Vaste loop- en fietsroutes staan in routeplanner. Wanneer er gefietst wordt is het dragen van veiligheidshesjes verplicht.

3. Voorschriften per vervoersmiddel

3.1 Auto

3.1.1 Per auto

De chauffeur neemt het volgende in acht:

3.1.2 Verkeersregels

De chauffeur houdt zich aan de wettelijk vastgestelde verkeersregels. Bekeuringen gerelateerd aan (verkeers)overtredingen door de chauffeur kunnen niet worden verhaald op de school.

3.1.3 Route

Er wordt niet in colonne gereden aangezien dan de mogelijkheid bestaat dat voornamelijk op de auto die er voor rijdt wordt gelet en minder op het totale verkeer. Beter is het om gebruik te maken van een navigatiesysteem of om een duidelijke routebeschrijving (met rustplaatsen) te overhandigen en toe te lichten. Een route vooraf overleggen die door alle begeleiders wordt gevolgd, is ook een mogelijkheid. Indien nodig worden er rustplaatsen afgesproken.

3.1.4 Aantal te vervoeren personen

Er worden niet meer kinderen in de auto vervoerd dan er autogordels aanwezig zijn. De kinderen mogen dus niet in de bagageruimte van de auto worden vervoerd.

3.1.5 Plaats van de te vervoeren kinderen

Basisregel:

- a. Kinderen vanaf 1.35 meter en volwassenen moeten gebruik maken van de veiligheidsgordel.
- b. Kinderen kleiner dan 1.35 meter moeten altijd in een passend en goedgekeurd kinderzitje worden vervoerd (volgens de R44-norm of volgens de I-Size norm).

Omdat in de praktijk het niet in alle gevallen mogelijk is om aan de regels te voldoen, zijn er een aantal uitzonderingen. De meeste van deze uitzonderingen gelden niet voor kinderen jonger dan 3 jaar.

Uitzondering vervoer in eigen auto

- Als er geen gordels achter zijn, mogen kinderen tot 3 jaar niet achterin vervoerd worden. Kinderen vanaf 3 jaar en volwassenen mogen los op de achterbank zitten.
- Als er geen gordels voorin en achterin zijn, mogen kinderen tot 3 jaar niet worden vervoerd. Kinderen vanaf 3 jaar tot 1.35 meter mogen alleen achterin vervoerd worden. Iedereen groter dan 1.35 meter mag voorin zitten.
- Als op de achterbank al twee autostoeltjes en/of zittingverhogers in gebruik zijn en er geen plaats meer is voor een derde, dan mogen kinderen van 3 jaar en ouder op de achterbank de gordel gebruiken. Het is daarbij niet toegestaan om de driepuntsgordel als heupgordel te gebruiken, door het schuine gedeelte achter de rug te laten lopen.
- Bij een bijzondere fysieke gesteldheid (denk bijvoorbeeld aan een gipsbroek) of bijzondere omstandigheden kan een vrijstelling bij het CBR worden aangevraagd.
- Als de passagier in een rolstoel zit, mogen zij in hun rolstoel vervoerd worden.

Uitzondering vervoer in andere auto; anders dan de eigen (pleeg)ouder

Als kinderen incidenteel in andermans auto meerijden, dan mogen kinderen ouder dan 3 jaar zonder autostoeltje of zittingverhoger vervoerd worden. In deze gevallen geldt:

- Kinderen mogen alleen achterin de auto in de gordels vervoerd worden.
- Kinderen mogen alleen over een beperkte afstand vervoerd worden, dus geen vakantiereis.
- Naar een uitwedstrijd van een sportteam is wel incidenteel, wekelijks naar de zwembad of kinderopvang is niet incidenteel.
- De aanwezige autostoeltjes en/of zittingverhogers moeten wel gebruikt worden.

3.1.6 Autogordels

- a. De bestuurder van de auto let er op dat de kinderen de autogordels voor vertrek om doen en dat ze die tijdens het rijden niet afdoen.
- b. De driepuntsgordel als heupgordel gebruiken mag niet. De driepuntsgordels zijn hier niet voor gemaakt en bieden dan onvoldoende veiligheid.
- c. Voor vertrek controleert de verantwoordelijke leerkracht of het aantal leerlingen dat per auto wordt vervoerd aan in [artikel 3.1.5](#) genoemde geldende regels voldoet.

- d. Indien er te weinig geldige zitplaatsen voor de leerlingen beschikbaar zijn, neemt de verantwoordelijke leerkracht het besluit om geen vervoer te laten plaatsvinden.

3.1.7 Kinderslot

Indien aanwezig, wordt er gebruik gemaakt van kindersloten.

3.1.8 In- en uitstappen

De kinderen dienen op een veilige plaats in- en uit te stappen; aan de trottoirkant of, als er geen trottoir is, in de berm. Begeleiders dienen zelf eerst uit te stappen.

3.1.9 Aantal te vervoeren personen

Er wordt van uit gegaan dat er de rijdende ouder een deugdelijke WA-verzekering en eventueel een inzittendenverzekering heeft afgesloten.

3.1.10 Rijbewijs

Bestuurders dienen in het bezit te zijn van een geldig Nederlands rijbewijs en dit ook bij zich te hebben.

3.1.11 Begeleiding van kinderen

Per vervoerswijze wordt aangegeven hoe de verhouding kinderen ten opzichte van volwassenen is (zie artikel 3.2.1 t/m 3.2.4). Hiervan kan, in overleg met de coördinator/leerkracht, van worden afgeweken.

3.2 Openbaar vervoer

3.2.1 Openbaar vervoer

Het vervoer per bus, tram of trein geschiedt volgens de volgende normering:

- a. Bij vervoer van leerlingen van groep 1 t/m 4 dient minimaal één begeleider per zes leerlingen aanwezig te zijn.
- b. Bij vervoer van leerlingen van groep 5 t/m 8 dient minimaal één begeleider per acht leerlingen aanwezig te zijn.
- c. De leerkracht bepaalt vooraf het aantal noodzakelijke volwassen begeleiders.
- d. Het in- en uitstappen dient goed georganiseerd plaats te vinden. Daarover worden voor vertrek duidelijke afspraken gemaakt.
- e. Er dient altijd minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen per bus.
- f. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt de reis geen doorgang.

3.3 Per fiets

- a. Leerlingen vervoer per fiets vindt slechts plaats met leerlingen vanaf groep 5. De leerlingen van groep 1 t/m 4 gaan niet als groep – of in kleine groepjes – fietsen.
- b. Er dient minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te reizen op de fiets.
- c. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt de reis geen doorgang.

Afspraken vooraf

- De leerkracht(en) dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleid(st)ers en de leerlingen.
- De begeleid(st)ers krijgen enkele dagen voorafgaand de fietstocht. De afspraken en gedragsregels worden in het bijzijn van de hulpouders gecommuniceerd.

- Met de leerlingen worden deze afspraken in de klas doorgenomen, voorafgaand aan elke fietstocht.
- Ouders/verzorgers krijgen bij elke excursie het telefoonnummer van de contactpersoon.
- De mobiele nummers van de begeleid(st)ers zijn bekend.
- Iedere beleid(st)er is in het bezit van een routebeschrijving.
- Indien nodig heeft de voorste begeleid(st)er een fluitje zodat ertijdig gewaarschuwd kan worden als er geremd moet worden.

Afspraken en gedragsregels fietsen in groepen

- Rood en oranje betekent stoppen. Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels voor fietsen in groepsverband. Dit betekent dat fietsers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en tekens moeten houden als de individuele fietser. Rood licht betekent dus stoppen, ook als de halve groep wel is overgestoken (die had namelijk groen). Ook de begeleider heeft geen bijzondere wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijvoorbeeld het verkeertegente houden bij een overstekende groep fietsers.
- Zichtbaarheid. Alle begeleiders dragen een fluorescerend hesje (in het bezit van de school). De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar (zie verderop bij oversteken). Alle kinderen dragen een verkeershesje.
- Begeleid(st)ers: er wordt in tweetallen gefietst. De leerlingen volgen de instructies van de begeleiders onderweg op. Er zijn minimaal 2 begeleiders per groep: één vooraan en één achteraan de groep. De voorkeur heeft 2 extra begeleiders. Begin én eindig echter altijd met een begeleid(st)er. Als er in kleinere groepen gefietst wordt, wordt het aantal begeleiders natuurlijk aangepast.
- Algemene veiligheid: kinderen gaan niet bij elkaar achterop. Bij het ontbreken van een fiets mag diegene achterop bij een begeleid(st)er indien dat mogelijk is.
- Er wordt een zo veilig mogelijke route gereden: fietspaden, verkeersregeling met behulp van verkeerslichten e.d. heeft daarbij de voorkeur.
- Eventuele bagage wordt veilig meegenomen: dus onder stevige snelbinders, in een fietstas of rugzak. Hang nooit een tas aan het stuur.
- Luisteren naar muziek op mp3/iPod/smartphone e.d. is niet toegestaan.

Oversteken

- Bij een verkeerslicht: er wordt gestopt bij oranje en rood.
- Zonder verkeerslicht: elk tweetal kinderen steekt over wanneer dit veilig is.
- Zorg ervoor dat de groep kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten.
- De rest van de groep wacht op een daarvoor geschikte, veilige plaats (te bepalen door de begeleiding: aan de kant van de weg, fietspad of op de stoep als die er is) totdat de totale groep weer compleet is. Pas dan fietst de groep in zijn geheel weer verder.
- Nakomen instructies begeleider: de begeleider bepaalt –en geeft aan– wie er mag oversteken, waar er moet worden gewacht, wanneer de groep verder mag fietsen etc.

Algemene gedragsregels (afkomstig van Veilig Verkeer Nederland)

- Fiets nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Als iemand belt of toetert om in te halen, ga dan achter elkaar fietsen.

- Fiets ook achter elkaar op drukke en/of snelle wegen en fietspaden en als je zelf wilt inhalen.
- De laatste waarschuwt als er een auto achterop komt die wil inhalen.
- Houdt twee handen aan het stuur.
- Fiets niet te dicht naast of achter elkaar.
- Let goed op het stopteken van de voorste.
- Moet je remmen, waarschuw dan even door je hand op te steken/ schuin in de lucht te steken.
- Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.
- Zorg ervoor dat je fiets in orde is: denk bijvoorbeeld aan remmen verlichting, bel, bandenspanning, ketting. Als de fiets vooraf niet in orde blijkt, blijft deze achter. De leerkracht/ conciërge heeft hierbij de bevoegdheid de fiets af te keuren .

3.4 Te voet

- a. Leerlingenvervoer te voet vindt slechts plaats bij voldoende begeleiding door volwassenen.
- b. Er dient minimaal één verantwoordelijke leerkracht mee te lopen per groep.
- c. Alle begeleiders dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- d. Kinderen lopen in tweetallen, eventueel handen vast,
- e. Tassen worden niet 'los' in de hand meegenomen maar omgehangen.
- f. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, vindt het lopen in de groep geen doorgang,
- g. Lopen in de groep geschiedt volgens de volgende normering:
 1. Kleuterklassen: minimaal één volwassenen op 12 kinderen
 2. Er zijn voor de onderbouw (groep 3 en 4) minimaal 2 begeleid(st)ers per klas van wie er 1 vooraan en 1 achteraan loopt. Als er te weinig begeleiders aanwezig zijn, gaat de excursie niet door.
- h. Er wordt een zo veilig mogelijke route gelopen: voetpaden, zebrapaden, verkeersregelingen met behulp van verkeerslichten e.d. hebben daarbij de voorkeur. Voetgangers gebruiken het fietspad als er geen trottoir of voetpad is. Als er geen fietspad is, dan moeten de voetgangers de wegberm gebruiken of de uiterste zijde van de rijbaan.

Afspraken vooraf

- De leerkrachten dragen er zorg voor dat onderstaande afspraken en gedragsregels bekend zijn bij henzelf, de begeleid(st)ers en de leerlingen.
- Deze afspraken worden voorafgaand aan de excursie bekend gemaakt.
- Voorafgaand aan elke wandeltocht worden kinderen in ieder geval herinnerd aan het stoppen bij iedere stoeprand.
- Alle begeleiders zijn in het bezit van of bekend met de te lopen route.
- Indien nodig heeft de leerkracht een fluitje zodat er tijdig gewaarschuwd kan worden als er gestopt moet worden.

Afspraken en gedragsregels lopen in groepen

- Er zijn in Nederland geen speciale verkeersregels die lopers in groepsverband betreffen. Dit betekent dat lopers in een groep zich aan dezelfde verkeersregels en tekens moeten houden als de individuele wandelaar. Rood licht betekent dus stoppen, ook al is de halve groep wel overgestoken (die had namelijk wel groen). Ook de begeleider heeft geen bijzonder wettelijke status en is dus niet bevoegd om bijvoorbeeld het verkeer tegen te houden bij een overstekende groep lopers.
- Begeleid(st)ers dragen een reflecterend veiligheidsvest.
- De groep blijft in zijn totaliteit zo veel mogelijk bij elkaar.
- Bij een zebepad: er wordt gewacht met oversteken tot er geen verkeer aankomt of het verkeer is gestopt. De begeleider geeft een teken,
- Zorg ervoor dat je kruisingen en wegen niet blokkeert bij het wachten.

Algemene gedragsregels

- Loop nooit met meer dan twee naast elkaar.
- Loop achter elkaar op drukke en/of smalle voetpaden.
- Let goed op het stopteken van de voorste.
- Let goed op elkaar en blijf altijd zelf goed uitkijken.

4 Verzekering

- a. De coördinator draagt zorg voor deugdelijk verzekering wanneer gebruik gemaakt wordt van vervoersmiddelen die eigendom zijn van de school en die gebruikt worden voor het georganiseerd groepsverkeer van leerlingen.
- b. De coördinator vergewist zich van deugdelijke verzekering wanneer voor het georganiseerd groepsverkeer van leerlingen gebruik wordt gemaakt van voertuigen die eigendom zijn van ouders c.q. vrijwilligers. De coördinator kan dit delegeren naar de leerkrachten.
- c. Wanneer voor het leerling vervoer gebruik gemaakt wordt van de diensten van een vervoersmaatschappij, vergewist de coördinator, via de verantwoordelijke en organiserende leerkracht(en), zich van deugdelijke verzekering van deze maatschappij.
- d. Grote calamiteiten/ ongevallen worden direct telefonisch gemeld aan de coördinator. Kleine calamiteiten worden na terugkomst gemeld bij de coördinator en geregistreerd bij de incidentenregistratie.

5 Naleving protocol

De verantwoordelijke leerkracht informeert de betrokken ouders over naleving van de regels en afspraken die in dit protocol zijn opgenomen. We nemen aan dat iedere betrokkene in het belang van de naleving van dit protocol erkent en conform de gemaakte afspraken handelt. Indien dit niet mogelijk is, zal per situatie bezien moeten worden hoe te handelen. De eindverantwoordelijkheid van de naleving van dit protocol ligt bij de coördinator van Basisschool Voordeldonk. Het personeel wordt- zoals eerder in dit artikel genoemd- door hem/haar bekend gemaakt met de vastgelegde afspraken. Bij niet na kunnen leven van de vastgestelde afspraken zoekt de coördinator naar een oplossing. Bij niet naleving van de gemaakte afspraken zal de coördinator de leerkracht(en) aanspreken en om een verklaring vragen. Bij ernstige overtreding en/of niet na willen leven van dit protocol handelt het bestuur

(PRODAS) conform de vastgestelde sanctiemaatregelen in de CAO voor het primair onderwijs (CAO PO).

Bijlage 1. Verzekeringen

Schoolverzekering

Dit is een basispakket dat alle relevante schadeclaims dekt, mits deze in relatie staan met de school. Het betekent dat (meerdaagse) schoolreisjes en excursies in deze verzekering zijn meeverzekerd.

Het is verboden om schoolactiviteiten te organiseren die een verhoogd risico met zich meebrengen (bijvoorbeeld abseilen) en waar de school verzekeringstechnisch een extra verzekering voor zou moeten afsluiten. Of er moet een verzekering voor afgesloten worden.

Collectieve ongevallenverzekering

Op grond van de ongevallenverzekering zijn alle betrokkenen bij schoolactiviteiten (leerlingen, personeel en vrijwilligers) verzekerd. De verzekering geeft recht op een (beperkte) uitkering als een ongeval tot blijvende invaliditeit leidt. Ook zijn de geneeskundige en tandheeskundige kosten gedeeltelijk meeverzekerd, voor zover de eigen verzekering van betrokkene geen dekking biedt (bijvoorbeeld door eigen risico). Materiële schade (kapotte bril, fiets et cetera) valt niet onder de dekking.

Aansprakelijkheidsverzekering

De aansprakelijkheidsverzekering biedt zowel de school zelf als diegenen die voor de school actief zijn (bestuursleden, personeel en vrijwilligers) dekking tegen schadeclaims als gevolg van onrechtmatig handelen. Er zijn twee aspecten, die vaak aanleiding zijn tot misverstanden:

- Ten eerste is de school of het schoolbestuur niet (zonder meer) aansprakelijk voor alles wat tijdens de schooluren en buitenschoolse activiteiten gebeurt. Wanneer dit wel het geval zou zijn, zou alle schade die in schoolverband ontstaat door de school moeten worden vergoed. Deze opvatting leeft wel bij veel mensen, maar berust op een misverstand. De school is alleen aansprakelijk en daarmee schadevergoedingsplichtig wanneer er sprake is van een verwijtbare fout. De school (of zij die voor de school optreden) moeten dus tekort zijn geschoten in hun rechtsplicht. Het is dus mogelijk dat er schade wordt geleden, zonder dat er sprake is van enige onrechtmatigheid van de kant van de school. Een voorbeeld daarvan is schade aan een bril tijdens de gymnastiekles; die schade valt niet onder de aansprakelijkheidsverzekering en wordt (dan ook) niet door de school vergoed.
- Ten tweede is de school niet aansprakelijk voor (schade door) onrechtmatig gedrag van leerlingen. Leerlingen (of, als zij jonger zijn dan veertien jaar, hun ouders) zijn primair zelf verantwoordelijk voor hun doen en laten. Een leerling

die tijdens de schooluren of tijdens andere door de school georganiseerde activiteiten door onrechtmatig handelen schade veroorzaakt, is daar dus in de eerste plaats zelf (of de ouders) verantwoordelijk voor. Het is dus van belang dat ouders zelf een particuliere aansprakelijkheidsverzekering afsluiten.

Bijlage 2. Brief aan ouders

Onderstaande zal opgenomen worden in brieven waarin ouders gevraagd worden te rijden. Verder zal het geplaatst worden op de website.

De school verwacht dat de rijdende ouder:

- in het bezit is van een geldig NL rijbewijs.
- minimaal een WA-verzekering heeft.
- controleert of iedereen op de juiste manier vast zit.
- niet meer kinderen meeneemt dan is toegestaan (aantal gordels).
- de deuren heeft vergrendeld middels kinderslot (indien aanwezig).
- de kinderen op een veilige plaats laat in- en uitstappen.
- indien nodig, zelf voor een stoeltje/zitverhoger zorgt.
- het rijbewijs bij zich heeft.
- bekend is met de regelgeving.

Als school houden wij ons aan de wettelijke regels. (zoals omschreven in de Wegenverkeerswet, de Wet Personenvervoer en de Regeling Zitplaatsverdeling Bussen en Auto's en de nieuwe Nederlandse regels voor veilig vervoer van kinderen in de auto per 1 maart 2006).

Bijlage 3. Schriftelijke verklaring

Schriftelijke verklaring behorend bij: Protocol leerlingenvervoer en veiligheid van Basisschool Voordeldonk.

Ondergetekende verklaart dat hij/zij:

- ✓ Op de hoogte is van het 'protocol leerlingenvervoer en veiligheid' te vinden op de website van de school.
- ✓ In het bezit is van een geldig Nederlands rijbewijs en dat bij zich draagt.
- ✓ Minimaal een WA-verzekering heeft.
- ✓ Leerlingen vervoert op de wettelijk toegestane manier.
- ✓ Zorgt dat de leerlingen op een veilige plaats en wijze in- en uitstappen.
- ✓ De portieren vergrendelt middels het kinderslot (indien aanwezig).
- ✓ Bekend is met de regelgeving en zich hier aan houdt.

Naam:

Plaats:

Datum:

Handtekening: